

Dialoogavond over afval: digitale sessies met inwoners Lansingerland

13 oktober 2020 | 19.30 uur tot 21.00 uur

Op dinsdagavond 13 oktober organiseerde de gemeente Lansingerland een dialoogavond als onderdeel van de raadpleging van inwoners over afval. Naar aanleiding van de gehouden enquête in september gaven 47 geïnteresseerde inwoners zich op voor de dialoogavond. Zij kregen een uitnodiging om via een digitale avond in gesprek te gaan met de gemeente en andere inwoners. Op de avond zelf belden 21 inwoners in. Opgedeeld in vier verschillende sessies werden de inwoners met een filmpje welkom geheten door wethouder Simon Fortuyn. Vervolgens kregen de deelnemers de resultaten van de enquête te zien. Het grootste gedeelte van de tijd bespraken de inwoners drie verschillende thema's die voortvloeiden uit de enquête.

Doel van de dialoogavond

Het doel van de dialoogavond was om met de inwoners meer de diepte in te gaan als het gaat om de verschillende afvalthema's. Wat is de argumentatie achter de antwoorden die men gaf in de enquête? Tegelijkertijd bood de dialoogavond een platform voor de inwoners om met de gemeente in gesprek te gaan over het afvalbeleid. Deze gesprekken geven de gemeente extra inzicht in bijvoorbeeld de motivatie van inwoners om afval te scheiden of inzicht in onderdelen van het afvalbeleid die nog kunnen verbeteren. Samen met de enquêteresultaten vormen de uitkomsten van de dialoogavond de basis voor een advies over het afvalbeleid richting het college van de gemeente Lansingerland.

Onderstaande verslaglegging van de dialoogavond laat de vragen en opmerkingen zien die de inwoners in het gesprek deelden, in willekeurige volgorde en zoveel mogelijk in de eigen woorden van de inwoner. De adviseurs (en indien nodig de aanwezige ambtenaren) beantwoordden deze vragen zo goed als mogelijk of namen de inwoners mee in de overwegingen die de gemeente zoal moet maken.

Vragen / opmerkingen aan de hand van de presentatie van de enquêteresultaten

De meeste deelnemers hadden geen specifieke vragen over de enquêteresultaten, op een paar na. Die gingen over de betrouwbaarheid van het onderzoek. Bijvoorbeeld of er ook onderscheid gemaakt is tussen koopwoningen en (sociale) huurwoningen en of er rekening mee is gehouden dat met name betrokken inwoners de enquête invullen. Enkele overige opmerkingen:

- Verbaasd dat zoveel mensen de voorkeur hebben voor de zak als inzamelmiddel. Geeft rommel op straat en leidt tot verloedering.
- In de enquête vinden veel mensen communicatie belangrijk, maar hoe gaan we mensen nog meer mee krijgen en overtuigen van het nut van afvalscheiding?
- De vergoeding vanuit de verpakkingsketen voor het PMD wordt teruggegeven aan de inwoners door een lagere afvalstoffenheffing. Uit de enquête blijkt echter dat lage kosten niet de prioriteit heeft bij de meeste inwoners. Dat geld kan beter op een andere manier worden ingezet, bijvoorbeeld voor recycling of nascheidingsinstallaties.
- Mensen geven aan dat ze het niet moeilijk vinden om afval te scheiden en tevreden te zijn met de huidige inzamelmiddelen. Toch moeten er dingen beter en anders. Dat is tegenstrijdig.
- Zijn er resultaten van hoe goed het PMD daadwerkelijk gescheiden wordt? De scheidingsregels zijn best lastig. Er is wel informatie over wat er bij het PMD hoort, maar dat mag wel wat meer omdat er veel onduidelijk is.
- Goede voorlichting stimuleert mensen om het afval goed te scheiden, dan weten mensen ook waarom ze het doen.
- De optie 'kiezen voor nascheiding' miste in de enquête.

Nascheiding

In alle vier de sessies zijn vragen gesteld over nascheiding. De deelnemers geven aan dat zij onvoldoende informatie hebben over nascheiding om daar een goede mening over te vormen. Zij zouden dan meer willen weten over het milieurendement dat behaald kan worden en de kosten die hieraan vast zitten. Overige opmerkingen over nascheiding:

- Houd ook bij de nu te maken keuze voor een andere wijze van inzamelen rekening met de mogelijkheid om op langere termijn nog te kunnen kiezen voor nascheiding.
- Het afvalbeleid is voor de lange termijn. Waarom neemt de gemeente nascheiden niet serieus mee als optie omdat het op dit moment niet kan, maar misschien in de toekomst wel?
- Logistiek heeft PMD nascheiden ook voordelen, omdat je het in de restafvalcontainer aan kan duwen waardoor het minder volume inneemt. 1 x in de 2 weken inzamelen is dan nog steeds voldoende voor het restafval.
- Volgens mij zit er veel vervuiling in het PMD. Is nascheiding dan niet beter?
- Mensen hangen te laat de zakken op waardoor het er de hele week hangt. Dan gooi je die zak in de ondergrondse container voor restafval om verloedering van het straatbeeld te voorkomen. Dan beter nascheiden in plaats van de zakken aan de straat.
- Moet er niet meer uitgelegd worden aan ons als inwoners waarom Rotterdam niet aan bronscheiding doet en aangrenzende plaats Bergschenhoek wel?
- Optie voor het nascheiden PMD-afval mist in de enquête. In de fabriek wordt meer PMD uit het afval gehaald dan mensen aan de bron scheiden. Door het PMD na te scheiden zijn de losse zakken niet meer nodig.

Thema 1: Waarom zou u wel of geen PMD container willen?

De deelnemers zijn over het algemeen niet tevreden over de PMD-zakken die nu worden gebruikt. Op veel plekken hangen veel te veel zakken aan de kroonringen en vaak ook ruim voor de ophaaldag. Of ze hangen er te laat en blijven dan hangen. Dit geeft een rommelig straatbeeld en zorgt voor meer zwerfafval. Hier zijn zo ongeveer alle deelnemers het over eens. In één van de sessies gaven de deelnemers de voorkeur aan een verzamelcontainer in de wijk voor PMD. De volgende argumenten kwamen ook naar voren:

- Het voordeel van een container is dat je het afval direct kwijt kan en niet in huis hoeft te bewaren. Met name verpakkingen van vlees en ander voedsel gaat toch best snel stinken.
- We willen niet 4 containers aan huis. Dan brengen we liever het restafval weg.
- Liever nog gaan we het PMD nascheiden.
- Aan huis is het lastig de PMD zakken bewaren, dan heb je een extra prullenbak nodig. Op straat vervuilen ze het straatbeeld, en in huis vervuilen ze het 'huisbeeld'. Bied de inwoners een keuze of ze wel of geen PMD container willen.
- We hebben geen plek in de tuin voor een extra container. Breng het regelmatig zelf naar het milieuparkje, want ik ga het niet te vroeg al op straat ophangen - dat is echt verloedering van de straat.
- Breng ook papier zelf weg, puur om geen extra papiercontainer aan huis te hoeven hebben. Een PMD container hoef ik ook niet.
- Liever geen container erbij. Zakken vervuilen de straat ook, maar die containers vallen om bij wind, zeker zo'n lichte container met plastic. Dan heb je ook alle troep op straat.
- Teveel containers op de oprit is niet mooi, maar de zakken waaien vaak weg.
- Wij hebben altijd te weinig PMD-zakken in een groot gezin van 6 personen. Die moet ik dan steeds extra ophalen bij de bibliotheek.
- Een verzamelcontainer in de wijk is een prima oplossing voor PMD. Beter dan een eigen PMD-container of een zak aan huis. Er is wel het gevaar dat mensen er ook ander afval in gooien om het maar kwijt te zijn.

In één van de sessies kwam bij dit thema ook een andere wens aan bod van sommige deelnemers; een ondergrondse restafvalcontainer in de wijk. Hier zijn de meeste voorstander van. De overwegingen:

- Geen stank meer aan huis.
- Deze moet wel redelijk in de buurt zijn.
- Goed voor iedereen om er even uit te zijn.
- Je kunt berekenen hoeveel afval er vrijkomt en hoeveel containers je in een wijk nodig hebt.
- Nu staan de minicontainers tijdens de ophaaldag op de stoep en kunnen mensen met een rollator, scootmobiel en rolstoel er alleen langs door over de straat te gaan. Dat is niet veilig.

Thema 2: Hoe krijgen we GFT uit het restafval?

De deelnemers zouden graag zien dat de gemeente meer voorlichting en tips geeft over het scheiden van gft-afval en het schoonhouden van de bak. Ze scheiden het gft-afval wel, maar vanwege stank en maden gaan sommige etensresten (met name van vlees) nu nog bij het restafval. In de keuken regelt elke deelnemer het op een eigen manier, de één heeft een aanrechtbakje en de ander doet het direct in de container. Deze opmerkingen zijn nog meer gemaakt:

- Mensen hebben geen zin om naar buiten te lopen naar de groene container. Een bakje in de keuken zou helpen.
- Eerder actie van de gemeente over keukenbakjes is aan een deelnemer voorbijgegaan, dus beter over communiceren.
- Een keukenbakje voor alle inwoners zien we niet zitten, maar eentje op aanvraag is een goed idee.
- Betere voorlichting over wat er met het gft-afval gebeurt, zou ook kunnen helpen.
- Als een product over datum is gooi ik het met verpakking en al in het restafval. Dat wil ik dan niet meer uitpakken omdat het zo smerig is.
- Een wekelijkse inzameling in de zomer zien we wel zitten. Om kosten te besparen zou de gemeente in de winter het gft-afval wel minder vaak kunnen inzamelen.
- Wekelijks legen is wel fijn tegen de maden in de zomer, die zijn heel vies. Het ligt eraan hoeveel de kosten zijn of je daarvoor extra wil betalen.
- De GFT container is ideaal voor tuinafval, maar het groente- en fruitafval gaat met name in de zomer stinken. Als het te erg stinkt kan ik het in de ondergrondse container voor restafval kwijt.
- Biozakjes helpen wel tegen de stank maar die scheuren vaak. Nu doe ik een plastic zak erin en dan een biologisch zakje, zodat mijn prullenbak niet zo vies wordt. Die plastic zak gooi ik daarna ook weg (in het restafval).
- Goed idee om minder vaak het restafval op te halen zodat mensen gedwongen worden om goed het GFT te scheiden. Mijn burens hebben altijd een propvolle container, en hun GFT container bieden ze nauwelijks aan. In de zomer wel overigens, maar in de winter is mijn bak zo'n beetje de enige die buiten staat.
- Prima idee om minder vaak restafval op te halen, maar is het voor iedereen haalbaar? Grote gezinnen zullen dat lastig vinden, of als je een keer een feestje hebt gehad en dan met veel afval zit.
- Vreemd dat het beleid zich op dit moment nog niet op GFT-afval richt, terwijl dit het grootste gedeelte van het restafval is. Zeker een speerpunt van maken.
- Zelf composteren kan heel goed in Lansingerland, veel mensen hebben een grote tuin.
- Zelf wormen in een bak doen (bijvoorbeeld in de hoogbouw) zou ik niet snel doen.
- In Duitsland wordt van nagescheiden GFT-afval compost gemaakt.
- Mensen weten niet wat er in de GFT-container mag. Daarom bestaat het vooral tuinafval. Uit de keuken heeft men weinig.

Thema 3: Betalen voor restafval

De deelnemers vinden het eerlijk als inwoners met meer restafval hier ook meer voor gaan betalen. Het betalen per lediging of inworp in de container is dan een optie. Betalen per kilogram restafval zien ze niet zitten. Ze zijn wel bang dat het kan leiden tot meer afvaldumpingen en bijplaatsingen bij ondergrondse containers. Hieronder volgen nog meer overwegingen van de deelnemers:

- Het is wel belangrijk om te kijken wat dit betekent voor inwoners met een kleine portemonnee en inwoners die bijvoorbeeld zwerfafval oprapen of nu ook bijvoorbeeld hondenpoepzakjes in de (ondergrondse) container voor restafval doen. Wellicht dat andere zaken dan meer gefaciliteerd moeten worden vanuit de gemeente.
- Bijplaatsingen bij de ondergrondse container blijven wel echt op het netvlies, dat moet de gemeente dan weer komen ruimen en dat brengt ook kosten met zich mee.
- Afvaltoerisme ligt op de loer.
- Kan het niet ook een prepaid systeem zijn? Zoals een voorschot op je energierekening. Dat je een x aantal keer de klep van de container bedienen. Zit je daarboven, dan moet je extra betalen.
- Je kan de burgers informatie verschaffen over aantal aangeboden keer tot dan toe en feedback geven hoe ze het doen ten opzichte van de hele gemeente.
- Boetes en controles zoals rode kaarten zijn niet gewenst.
- We willen niet het restafval wegbrengen en per zak betalen.
- Prijsprikkels om beter te scheiden is niet gewenst, uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit van de andere soorten afval achteruit gaat.
- Zeker als de scheidingsregels onduidelijk zijn, dan gaat bijvoorbeeld de chipszak bij het PMD, want anders moet je ervoor betalen.
- Er moeten dan wel voorzieningen zijn voor mensen die medisch afval en incontinentie- en baby luiers hebben.
- Wist niet dat het grof afval in Lansingerland gratis is bij het afvalbrengstation. Informatievoorziening is dus belangrijk. Gebruik de afvalwijzer om dit bekend te maken.
- Grofvuil gratis laten ophalen in Rotterdam op een bepaalde opstelplaats zorgt ervoor dat anderen grof vuil erbij zetten en dat straatbeeld is niet best. In Lansingerland brengen we het zelf weg, wat leidt tot een schoner straatbeeld. Bijplaatsingen in Rotterdam zijn een groot probleem.
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we de mensen die wel willen scheiden belonen, en mensen die het niet doen laten betalen? Er was een initiatief 'Afval loont' waarbij je kaartjes voor Blijdorp kreeg als je afval kwam brengen.
- Kan er ook gekozen worden voor een beloningssysteem? Als je minder afval aanbiedt krijg je een korting.
- We moeten meer preventief denken. Bijvoorbeeld wasbare luiers door middel van een abonnement.

Extra opmerkingen:

In iedere sessie kwamen nog enkele losse vragen en opmerkingen naar voren. Ze geven een goed beeld van waar inwoners mee zitten en/ of waar het de inwoners nog aan kennis ontbreekt over de mogelijkheden in de gemeente als het gaat om de afvalinzameling. Ook komen sommige inwoners met ideeën hoe het afvalbeleid te verbeteren:

- Op het afvalbrengstation is de voorziening voor tuinafval vaak overvol en dat moet je dan weer mee terug nemen. Kan dat niet vaker geleegd worden?
- Gratis biozakjes afhaken voor de inwoners bij het afvalbrengstation.
- Tips uitwisselen om maden te voorkomen in de GFT-container.
- Ik heb een grote tuin, maar mijn GFT container is te klein voor al het tuinafval. Kan ik een extra container aanvragen?
- Mensen informeren over wat er met het afval gebeurt, dat stimuleert ook om het beter te scheiden. Zodat je bijvoorbeeld weet dat het plastic afval niet in de zee belandt.

- Folders worden niet door iedereen gelezen. Hoe uitgebreider het wordt, hoe minder het wordt gelezen.
- Doe een aparte folder van de gemeente over afval bij de rekening van de afvalstoffenheffing.
- Communiceer in meerdere talen, dan bereikt het ook mensen die geen Nederlands spreken.
- Op een campagne-achtige manier adverteren in bijvoorbeeld bushokjes. Dan kan de inwoner de informatie zo op een speelse manier oppikken.
- Een app waarbij je direct antwoord krijgt op wat wel of niet in welke container mag.
- Waarschijnlijk gaan niet zoveel mensen op de gemeentelijke website kijken voor informatie.
- Glasbakken in december vaker legen, dan staat er veel naast.
- Wat zit er nog meer allemaal in het restafval zit en wat er moet er dus nog beter?
- In een eerdere brief van de gemeente staat bij de samenstelling van het restafval 'onbenoemde stromen', welke zijn dat en moeten we daar de mede-inwoner ook voor opvoeden om dat goed te doen?
- De gebruiksvriendelijkheid van het afvalbrengstation is goed.
- Afval scheiden op school introduceren.
- Meer toezicht op het afvoeren van afval door aannemers bij het bouwen van nieuwbouwwoningen.
- Graag allemaal ondergrondse containers voor restafval op de hoek van de straat, scheelt ruimte aan huis.
- Eventueel controles uitvoeren op verkeerd afval in de containers of het aanbieden van afval op het verkeerde moment.
- Opruimen van zwerfafval voordat de bermen worden gemaaid.
- In de afvalwijzer kan de gemeente ook communiceren over de regels voor het aanbieden van afval, om die verloedering te voorkomen. Niet alleen over handhaving en dat er boetes op staan, maar ook hoe het dan moet.